

מבעד למסוה

(שעורים בהסתכלות)

ובכן, ברוך מתיר אסורים ויחבשוניא כל אחינו הקרובים והרחוקים בא"י ובגולה כי שלשת היהודים יצאו לחפשי, כל הנאשמים שלנו יצאו ב"ה זכאים, ברוך השם!

ובזכות זה, גם שני הנאשמים שלהם שנחויבו כ"א ל 15 שנה, קבלו רק שנה וחצי שנה, כי למה יאמרו הגויים?...

ואני הלא אמרתי לכם מכבר: אינכם מפירים את זונבול, אינכם מכירים! הבחור הזה בקי הישב בכל ה"בייביל" שלנו וביחוד בענין של "ויתרוצצי", וע"כ הוא מניח לעשו וליעקב להתרוצץ ולפוצץ פעמים אחדות בשנה הן ביפו והן בירושלם עיה"ק, ומיד הוא עורך עליהם מין פרטיכל ומאשים, כמוכן, את שני הצדדים, ורק הוא יוצא חמיד זכאי...

ואנב הוא משתמש לעשות טובות להגי

חרי צדדין: פעם רוא נחכע לישראל ונטל את בולט ואחר הוא נחכע לישמעאל ונועל דלח בפני ה"מוססים"... אדמת נור בכית-שאן להאי ניסא ומגרש היונים לאידך ניסא, כנראה לשווי המשקל... היום קצוים ומחר ויצמן, לקיים מה שנאמר: אחוז בזה ונס מזה אל הנח ירך! — בקצור, הוא הולך ונעשה לבעל-טובה לשנידים והכל, כמוכן, טפני דרכי שלום...

ובשביל "שלום-ביח", סביאים משטרה גם מאירלנדיה. האנגלים החליטו, כנראה, לעשות את ארץ-ישראל באפן גלוי ופתוח לאיירלנד (כורנון: הארץ שלכם!) ואולם הצרפתים מוסיפים כדרכם נקודה מרובעת ושחורה בראש, — רמו Point Carre שלדם — ואומרים פשוט אירלנד (כלומר, הארץ שלה...), ואולם איך שיהיה, כלל זה נקוט בירי: כשלוחצים בזנב החתול, מיד הוא מתחיל צועק ומילל. וכשהם צועקים בעחוניהם ומתכוננים, כנראה, לצעק גם בחוצות נגד ה"יד החזקה" של "אירלנד", מסתא לוחץ אותם דברי-מת וכואב להם, ורגוזו של עשן סימן טוב הוא ליעקב...

גם אעלנו עושים, ויצעקו ומיללים כחחולים בזמן הפחרון נגד, דארי-היום" בגלל הפאפדים ע"א ה"משכורת השמנה"; מסתא לוחץ גם איתם דברי-מה ומכאיב את ראשם... הן זוהי באמת מלחמת-הקיום בשבילם, טמש דרא-דמנוא יש כאן, ומה לא יעשה יהודי בשביל פרנסה? ופכל-שכן פרנסה שמנה בזו?.. מספרים כי ביניע המאמר הראשון בדאר היום ע"א המשכרות השמנות, לידי אהדים הפקידו העליונים בוועה"צ בא לרם מיד רפיון-ידיים וביחוד, ס"ק" ברכים...

וטור דדבר באמת: קראתי את ה"קינות" שכתב ל. י. (ר"ח מלאי-פר) עפ"י הזמנת אדונו בעתונו ונס את תשובת ההנהלה עצמה קראתי גם את מכתבו של רבניצקי שפרסם, כנראה, בכונה בדאר-היום כדי לקיים את דברי הסופר בן-עמי במכתבו נגד הבזבוז בשון של רוגז, כביכול. (אכן זהו חרוד נפלא מצד מר רבניצקי!) וקראתי אפילו לכבוד שבת את גלגלה של "הבטה" הקטנה, הוועק שבר במאמרו הראשון. הזריינתי במשקפת גדולה וחדישה מחלבורפריוס הגדול שלי, הפשתי ובדקתי יפה יפה, ינעתי ומצאתי בה כל מיני שכרנו...

חידקים ומפילים למיניהם בדמות, כדורים קטנים, אדמונים ושחורים השורצים שם לרוב. איך שרים שם ב"אופירה"? — עולם נבוה! עולם ארור!, ואולם אחרי חופש מחופש לא מצאתי בכ"ו את העיקר — הכחשה כל שהיא על העובדות שהביא דאר-היום בדבר חמשכרות...

* * *

רצה הקב"ה לזכות את ראשי ה"מזרחי" ונתן להם "תורה", — ארץ-ישראל לעם ישראל עפ"י תורת ישראל! — ומחמת רב סידותיהם ב"דבר" קרשנו, בשבת, "החכפוני" — לא זה שנחלה באילן גדול! — ב"מועל" המזרחי, ב"צעיר" המזרחי וגם באנידת הנשים המזרחיות", — הם לומדים את תורחם על רגל אחת, דהיינו: וארבת לרעך כמך! ואומרים: מה אחת — 150 פונט לחדש, אף אני כמך! וכלם מקבלים "עליות" ישמנות לתורה — מעלין בקדש ואין מורידין! = איש איש עפ"י "התור" שלו וביחוד הרב הכהן הגדול היודע ב"ה לצוד "דגים" במים עכורים, ואומרים כלם: זו תורה וזה שכרנו...

אנב זכרתי מעשה כפפרי אחד שהיה נרחק לכותל ה"מזרחי", שפעם בשמחת תורה בשעת ההקפות רקד וצהל, שלא כדרכו, חבק ולפף את התורה בכל מאמצי כחו, וכששאלו אותו: לשמחה מה זו עושה? ענה ואמר: איך לא אשמח בחורה זו שהצילה אותי כמה פעמים? רק שבועה אחת קטנה והריני פטור מתשלום... זו תורה וזה שכרי...

לפני נטרי את שעורי זה קבלתי מכתב מחלטדי בצפת: לרבי ומורי מוה"ר עוסות שיחיה, שלום וברכה!

הנני בא בזה להודיעו לטובת הכלל שמהיום והלאה יחדו כל אלה שיש להם חליפת מכתבים ומעונינים הם שכל מכתביהם יגיעו ביפשא"ק לצפת עיה"ק, ויזכרו לכתב על המעטפה במקום צפת את המלה כאן, כי הנהלת הדאר בטחון כנען הבירה, כנראה, את עירנו צפת תחת השש "כאן", וכל הפקידים קבלו כבר פקודה בנידון זה, וראיה לדבר: בשבוע שעבר נחקלו פה מכתבים שנשלחו מחיפה עפ"י הכתבת:

ההנהלה הציונית

עלובה ואין דורש לה בוועד-הצירים...

ולסיף—מכתב קטן :

לכבוד מורי היקר עזמות, שלום!

קראתי בשעורו האחרון בהסתכלות בנוגע

להרפסת המודעות של הבורת, קיש-קיש'

בעברית ושר דנ' לנדוי באנגליה...

ואני, הלמידו הותיק, שמצאתי את

דבריו כנים, הנני לחיבא לו עיר עובדה אחת:

שנשח הענין אוהו :

בעל הראינע הנדול, ירושלים, הארמני,

יום ה' איסטיסאן, טעפיק רק פועלים

עברים ומציג בכל ימי השבוע, חוץ משבחות

וימים טובים. והנה הופיעו השבוע המודעות

של, ראינע' חדש שנקרא בשם, בין-לאומי,

שבעליו הם יהודים חרדים, ומעסיקים רק

פועלים זרים, רק בכדי שיוכלן לרציג בשבחות

וימים טובים, מפני שחושבים דם כי בזה

יהרבו קופציו היהודים.

והנני תלמידו המקשיב מ. א.

עזמות

התלהל וחשב כי נכדו קצץ את סא תור"ל

ושלח לוקנו כדי להקניטי, ונחעלף. המכתב

הזה מונח כאן עד שיביא אליה מ-ת, בעל

דמכתב האמתי.

וידע אני מעשה שהיה בשלשה מסקידינו

העליונים שהיו מסובים אל שלחן אחד בוועד-

הצירים ודברו על הקדמה הגדולה שעשו בדבור

השפה העברית.

פתח הראשון ואמר : רצינכם אולי לדעת

כיצד אומרים Please בעברית ? אני לפדתי

מלה זו בתל-אביב ובעל-פה : בבקשה !

— לא ! לא ! mistake ! קרא השני

בנאון — אני שמעתי שפי הנברות ככה :

ק...בכשה !

קסץ השלישי, ואמר :

— לא הא ולא הא ! אני חורתי היום

בבקר יותר מהמשים פעם על המלה הזו למען

אזכרנה ! אומרים... How do you say it...

בקב. לא ! בקקקשה !

כמיבן שכל השיחה הזו נסבה על

המלה הידועה : בבקשה...

ועוד מהאוננים כי שמחנו עזובה,

ורם באו ב"ה ישר לצפת ובהיות ששמעתי

כי סקרו בראר שלכם בירושלם על הפקידים

העברים לכתב באותיות לטיניות את כל הכתובות

העבריות ואמרו להם : Nobody wants your

"hebrew" בטח יכתבו גם את המלה, כאן

בלטינית Cannes, והמכתבים לא ילכו הלילה

לצפת כי אם לעיר קן ויפלו, מי יודע ? —

בידי לוי-ג'ורג' או הלילה פואנכרה? ... כמו

שנאמר : אל הסחכל ב"קנקן" אלא במה שיש בו...

וכבר קרה כאן בשבוע זה סקרה שכזה :

צעירה אחת מצפת, נכרהו של הממונה

פזיטימיר, נסעה לאמריקה ושלחה משם בטכת

מוכרת לידידה שנשארה בצפת — אחד מתלהלי

ראשה... והוסיפה, כמובן, כמה פסוקים משירי-

השירים, כנהוג... המכתב החביב הרגלנל עד

עיה"ק צפת על שם הבהור אליה מ-ת. ואולם

בהיות שהפרונקא, כלומר מהלק-המכתבים, אינו

מדקדק כחושית-שערה : עם הצדיקים בצפת

וביחוד עם מכתביהם, הלך וכסר את המכתב

למי ? — לא לאליה אלא לרבי אליעזר מ-ת

הודי בטלן, חרד קיצוני שיש לו בן באמריקה

חכה למכתבים ובשורה שנכדו יהיה לבר-מצוה

יניח הפילין... פתח את המכתב ומצא בו את